

Eierskapsmelding 2015

August 2015

**Lund kommune
skal være en
krevende eier
med klare mål
for sitt
eierskap.**

Lund kommunes eierstrategi.

1. Lund kommune fremmer sine interesser overfor selskapene gjennom generalforsamling og representantskap.

2. Lund kommune skal være en krevende eier med klare mål for sitt selskap. Målet for selskapsorganisering må være å oppnå kostnadseffektiv tjenesteproduksjon, bedre kvalitet på tjenester og bedre ansvars- og oppgavefordeling i kommunen.

3. Lund kommune forventer at de ulike styrer på uavhengig grunn-

lag har en aktiv rolle med hensyn til service, kontroll, strategi og ressursituasjon.

4. Kommunestyret forutsetter at eierrepresentantene gjennomfører forhåndsdrøftinger i viktige saker og rask tilbakemelding til eierkommunene.

5. Avkastningskrav bør være langsiktige, forutsigbare og knyttes til avkastning til innskudd kapital, og bygges inn i eierstrategien for det enkelte selskap.

Innledning

Denne eierskapsmeldingen dreier seg om å gi innblikk i ulike bedrifter og selskaper der Lund kommune er eier eller er medlem, enten via innbetalt kontingent eller på annen måte er i et forpliktende samarbeid.

Kommunens egne bygninger og anlegg er ikke tatt med i denne meldingen siden politikerne har bedt om en rapport fra administrasjonen etter anbefaling fra forvaltningsrevisjonen.

Alle tall i den meldingen er hentet fra selskapenes regnskapstall for 2014.

Lund kommunes eierskap

framgår av oversikten på side 2.

Kommunens realverdier

Det foreligger ikke noe oversikt over verdiene i alle selskapene som kommunen er involvert i, men kommunens egne anleggsmidler er bokført med 281 mill. kr i 2013 mot 242 mill. kr i 2012. Økningen skyldes i stor grad ferdigstillelse av Lundbadet.

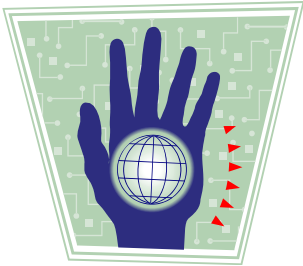
Dalane Energi IKS utarbeidet i 2012 en verdivurdering av selskapet hvor denne ble anslått til 526 mill. kr. Lund

kommune eier nå 13,56 prosent i selskapet.

Lyse Energi AS har tidligere anslått verdien av selskapet til ca. 25 milliarder kr. Lund kommune har en eierandel i Lyse på 0,713 prosent.

Innhold

Eierstrategi	1
Eieroppfølging	2
Kommunens eierskap	2
Valgnemnder	3
Lyse Energi AS	4
Dalane Energi IKS	5
Øvrige selskaper	6

Ulike løsninger for kommunale eierskapsformer.

Noen kommuner som har utarbeidet eierskapsmeldinger, skiller mellom finansielt eierskap eller politisk/samfunnsmessig eierskap.

Lund kommune har i all hovedsak lagt til grunn politisk eierskap i de selskapene de er involvert i. Selskapene generer i liten grad økonomisk utbytte til kommunene,

med unntak av Dalane energi og Lyse.

Av den grunn har kommunen ikke utarbeidet eierstrategi for hvert enkelt foretak eller selskap, men har en overordnet eierstrategi som skal utøves av kommunens representanter i de ulike styrever, eller representantskap og generalforsamlinger.

Eieroppfølging

Kommunestyret skal som kommunens øverste myndighet behandle saker av stor prinsipiell og/eller strategisk betydning. Kommunestyret behandler også saker som i henhold til vedtektene, avtaler eller selskapslovgivning skal inngå i kommunestyrets myndighetsområde.

Det er kommunestyret som er beslutningsorgan ved etablering av aksjeselskap (AS), herunder ved kjøp og salg av aksjer. Kommunestyret skal tilsvarende fatte vedtak vedrørende deltakelse i interkommunalt samarbeid, vertskommunesamarbeid og andre juridisk eierorgan.

Ordføreren har i dag oppgave å arbeide med næringsaker og han er også en sentral aktør i forhold til å være kommunens næringsstalsmann i kraft av sin politiske stilling. Det er derfor naturlig at det er ordføreren som har ansvar for at eierrepresentantene får tilstrekkelig opplæring i forhold til eierstrategi og eierstyring.

For å styrke næringsarbeide, er det et politisk ønske om å ansatte ny næringsjef. Dette har til nå ikke latt seg realisere av økonomiske grunner.

Rådmann, i samarbeid med ordfører, er ansvarlig for å følge opp eierskapsmeldingen i løpet av året, samt å legge fram årlig oppdatert utgave.

Eierskapsmeldingen skal for øvrig undergis en bred politisk behandling hver ny valgperiode.

Habilitet: Forvaltningslovens § 6 fastslår at ingen kommunalt ansatt eller folkevalgt skal håndtere saker i kommunen som gjelder et selskap der de selv er styremedlem der selskapene er fullt ut offentlig eide. Dette innebærer at ledere og styremedlemmer i selskaper ikke kan delta nær kommunestyret behandler saker hvor selskapet de er involvert i, er part.

"Eierskapsmeldingen skal undergis en bred politisk behandling hver ny valgperiode."

Lund kommunes eierskap

AKSJESELSKAP (AS)

Selskap	Eierandel
Lyse energi	0,713 %
Uninor	11,5 %
Lund Utleiebolig	51,0 %
Magma Geopark	10,4 %
Lund Utvikling	40,0 %

INTERKOMMUNAL SELSKAP (IKS)

Selskap	Eierandel
Dalane Energi	13,56 %
IRS Miljø	13,3 %
Rogaland Revisjon	3,0 %
Interkommunal Arkiv	2,2 %

INTERKOMMUNAL SAMARBEID

Dalane Folkemuseum
Opplæringskontoret i Dalane
Dalane barnevern
Rogaland Kontrollutvalgssekretariat

ANDRE SELSKAP

Hammeren barnehage SA
KLP-Pensjonsforsikring
Lister Bedriftshelsetjeneste SA
Dalane Friluftsråd
Vinterlandbruksskolen
Region Stavanger BA
NorDan-hallen SA

Valgnemnder

Lund kommunes valgnemnd

Lund kommunes valgnemnd for innværende valgperiode består av en representant for alle partier som er representert i kommunestyret (6 personer). Leder er Kjell Andreas Hestad (SP). Denne valgnemndas oppgave er å forslå medlemmer til ulike kommunale råd og utvalg, medlemmer til styreverv i selskaper hvor kommunen iflg. vedtektene har rett til styreverv og innstille kandidater fra Lund kommune til selskaper som har egne valgnemnder.

Selskapene Lund kommune er medeier i, genererer i liten grad økonomisk utbytte til kommunen med unntak av Dalane Energi IKS og Lyse Energi AS. Disse selskapene bidrar i stor grad til å styrke kommunens tjenestetilbud ved utbetaling av utbytte og tilbakebetaling av egenkapital.

Valgnemndas formann opplyser at kandidatene til styreverv og/eller representantskap plukkes ut fra skikkethet uavhengig av politisk tilhørighet eller yrkesmessig bakgrunn.

Kommunestyre har i sak 31/13 vedtatt at formannskapet skal utpeke kommunens representanter til styret i Lyse Energi AS og Dalane Energi IKS som spilles inn til selskapenes valgnemnder. Likeens skal det i interkommunale selskap med representantskap velges minst ett medlem blant formannskapets medlemmer.

Utvelgelsen av styremedlemmene til Lyse og Dalane Energi skjer slik i disse to selskapene. Faktaopplysningene er hentet fra årsmeldingene.

Lyse Energi AS

Styret består av 8 medlemmer hvorav 6 utpekes av selskapets aksjonærer og 2 av og blant de ansatte. (Sitat fra styrets melding til eierne):

"Styrets sammensetning og kompetanse vurderes av valgkomiteen. Målet er å få mangfold i styret i forhold til geografisk tilhørighet, kjønn, industriell forståelse og faglig bakgrunn. I tillegg tilstrebes kontinuitet i styret. I henhold til Lyses eierstrategi skal styret som kollegium ha erfaring og kompetanse innen følgende områder:

- *Bransjekunnskap, herunder kunnskap om trender og utviklingstrekk innenfor bransjen samt kunnskap om konkurrerende virksomheter.*
- *Kunnskap om selskapets virksomhet, herunder formål, organisering, historie, forretningsområder, strategi m.v.*
- *Spesialkompetanse og erfaring innen områder som juss, økonomi/finans/regnskap, risikostyring, markedsføring og tekniske fag.*
- *Kunnskap og erfaring innen offentlig forvaltning, erfaring fra styrearbeid, ledelseserfaring og kompetanse knyttet til organisasjonsmessig endringsprosesser.*

Styremedlemmene vurderes med hensyn til habilitet og uavheng-

ighet, noe som for eksempel utelukker at personer hos kontraktspartner eller personer med næringsinteresser i bransjen blir styremedlemmer. Selskapets aktuelle utfordringer skal vurderes ved sammensetning av styret.

Generalforsamlingen velger valgnemnd for 2 år om gangen.

Dalane Energi IKS

Styret består av 7 medlemmer hvorav 2 velges av og blant de ansatte. Eigersund kommune har rett på 2 medlemmer, mens de øvrige eierkommunene har 1 hver.

Etter forslag fra selskapets valgnemnd (valgt av representantskapet) velges styre med varamedlemmer av representantskapet. I denne valgperioden er alle medlemmer i styret (blant eierne) valgt etter forslag fra kommunene selv og etter sine eierandeler. Det er 2 kvinner og 5 menn i styret.

Mens styremedlemmene i Lyse skal velges ut fra klare strategier som er nedfelt i selskapets eierstyring og selskapsledelse, finner en lite omtalt om dette hos Dalane Energi. Det er da opp til kommunestyrene selv å fremme kandidater som har den nødvendige erfaring og kompetanse til å sitte i dette styre.

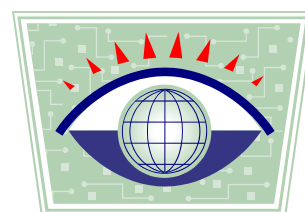
"Formannskapet utpeker kommunens representant til styret i Lyse og Dalane energi som spilles inn til selskapenes valgnemnder"

Om strategiene ble lagt til grunn i forbindelse med valg av nytt styremedlem i Lyse fra Sandnes kommune som er en av de store eierne i selskapet, kan en bare spekulere i. Valgnemndas forslag ble ikke fulgt, derimot var det eierens kandidat som ble valgt.

Lund kommunes eierskapsmelding fastsetter at formannskapet fremmer forslag på styrekandidater fra Lund i selskap med egne valgnemnder til

kommunens valgnemnd i god tid før valget. Dette gjelder for Uninor AS og IRS IKS.

I tillegg skal formannskapet utpeke kommunens representanter til Lyse Energi og Dalane Energi.

Lyse Energi AS

Økonomiske nøkkeltall og mål:

	2014	2013
Omsetning:	7,809 mrd	6,546 mrd.
Årsresultat:	2,204 mrd.	506 mill.
Egenkapital:	6,027 mrd	4,334 mrd.

Mål: Årlig avkastning bør være lik alternativ plassering i bank.

Lyse Energi AS er et norsk industrikonsern innenfor energi og telekommunikasjon. Lyse er Norges 6. største vannkraftprodusent og har 6 % av magasinkapasiteten.

Verdiestimatene av Lyse-konsernet har nær doblet seg i perioden fra 1998-2012. Verdijustert eierkapital (bruttoverdi fratrukket rentebærende gjeld) ble våren 2012 beregnet til 24,287 milliarder kroner.

Lund kommune har en eierandel på 0,713 %. Selskapet eies av 16 kommuner i Sør-Rogaland. De største eierne er Stavanger kommune (43,7 %) og Sandnes kommune (19,5 %). Lund kommune har 7194 aksjer av totalt 1 008 983 aksjer. Aksjenes pålydende er 1 000 kroner.

Lund kommune er ikke representert i styret. Ordfører møter på generalforsamlingen og i bedriftsforsamlingen.

Eierne i Lyse-konsernet uttrykker forventninger til konsernets risikospredning slik:

”Lyse skal i henhold til formål skape verdier for kundene, eiere og samfunnet. Eierkommunene forventer at selskapet skaper verdiene med utgangspunkt i en risikoprofil som kan karakteriseres som moderat. Lyse skal således ikke foreta disposisjoner som medfører en høy risiko for at selskapet ikke kan imøtekomme aksjonærenes forventninger til utbyttene. Lyse skal heller ikke foreta disposisjoner som reduserer selskapets evne til å ivareta en tilfredsstillende forsynings-sikkerhet eller selskapets posisjon og ansvar i den regionale utviklingen”.

Styret har siden stifting av konsernet arbeidet ut fra en strategi om å etablere nye forretningsområder. Målet har vært å gjøre Lyses årsresultat mindre avhengig av utviklingen i kraftprisen. Lyse har siden 1999 etablert virksomhet innen gass, flytende naturgass (LNR), fjernvarme og telekommunikasjon. Selskapet skal fram til år 2020 investere for nærmere ti milliarder kroner, hovedsakelig innenfor telenett, energianlegg og fiber.

I henhold til vedtektene er det bare kommuner som kan være aksjonærer i selskapet og det er vedtektsfestet at de øvrige aksjonærene skal ha forkjøpsrett ved salg eller annen avhendelse av aksjer. Framgangsmåten for bruk av for-

kjøpsrett er særskilt regulert.

Lyse legger opp til en utbyttepolitikk som balanserer utbytteutdelingen til aksjonærene med selskapets behov for et forutsigbart utbytteneivå som holder en rimelig andel av verdiskapningen tilbake for å videreutvikle selskapet. Aksjonærene legger også til grunn en retningslinje om at det årlig skal utbetales et forutsigbart og stabilt utbytte, og en rullerende treårig utbytteplan er utarbeidet. I år som resultatmessig er sterke, vil en andel av årsresultatet kunne holdes tilbake i selskapet slik at disse midlene kan utdeles aksjonærene i år hvor de økonomiske resultatene er svake.

Årsresultatet for 2014 ble på 2,204 mrd kroner, noe som er vesentlig høyere enn for 2013. Nedsalg i LNG-virksomheten og inntektsføring av urealiserte valutagevinster på langsiktige kraftkontrakter bidrar til et uvanlig høyt resultat i et år preget av lave kraftpriser: Lyse solgte 51 % av nedstrømsdelen av LNG-virksomheten i Skangass AS til finske Gasum OY. Salget av aksjene ga en gevinst på 726 millioner kroner. For 2014 ble det utbetalt 432 mill kr i utbytte, mot 382 mill i 2013. Lund kommune mottok 3,086 mill. kr. I tillegg mottar kommunen ca. 0,6 mill. i renter og 0,7 mill. kr i avdrag for et ansvarlig lån som nå er på ca. 2,35 milliarder kr og som er tilbakebetaling av selskapets egenkapital. Til sammen blir det utbetalt i overkant av 4 mill. kr årlig fra Lyse.

Rådmannens vurdering:

I den grad verdien av selskapets egenkapital kan legges til grunn, er Lund kommunes verdi i selskapet på mellom 170 til 180 mill. kr. Av-

kastning i bank er på ca. 4,5 mill. kr. Å ha eierandeler i energiselskaper er først og fremst av økonomiske årsaker og ikke å ivareta forsynings-sikkerheten for innbyggerne slik det var i ”gamle” dager.

Dersom Lund kommune hadde plassert verdien av Lyse-aksjene i bank, ville avkastningen blitt marginalt høyere enn dagens utbetalinger fra selskapet. Lyse har imidlertid et mål om at årsresultatet etter skatt skal være 1 milliard mot år 2020. Selskapet tror at resultatutviklingen tilsier betydelig, en nær dobling av eierutbetalingene til aksjonærene i forhold til dagens nivå.

Lund kommune bør av den grunn fortsatt være eier i Lyse og være en aktiv pådriver for å utvikle selskapet i henhold til de tiltakene selskapet har nedfelt i sine strategidokumenter.

Lyse handlet i 2013 for ca. 650 mill. kr i varer og tjenester i Rogalands-kommunene, men bare for 0,01 mill. kr i Lund. Dette er det laveste blant eierkommunene. Dette resultatet bør kunne forbedres.

Lyse tror at resultatutviklingen nær vil doble utbytte til aksjonærene fram mot år 2020 i forhold til dagens nivå.

Dalane Energi IKS

Økonomiske nøkkeltall og mål:

	2014	2013
Omsetning:	221,2 mill.	271,1 mill.
Årsresultat:	22,4 mill.	38,5 mill.
Egenkapital:	228,7	207,9

Mål: Årlig avkastning bør være lik alternativ plassering i bank.

Dalane Energi IKS er en interkommunal bedrift med delt ansvar organisert etter Lov om interkommunale selskaper av 29. januar 1999. Bedriften ble etablert 1.1.1978 og eierfordelingen er slik blant Dalane-kommunene.

Eigersund:	61,15%
Sokndal:	13,87%
Lund:	13,56%
Bjerkreim:	11,42%

Eierforholdet er beregnet etter folketallet per 1.7.2011 og skal justeres etter folketallet per 31.12.2013. Det vil bli imidlertid marginale endringer når dette tallet legges til grunn.

Foruten vannkraft, er Dalane Energi engasjert i utbygging av vindkraft og er medeier i Dalane Breibånd som bygger ut fiber i regionen.

Dalane Energi sin høyeste myndighet er representantskapet som har 21 medlemmer. Selskapet ledes av et styre som har 7 medlemmer.

Magnhild Eia er styremedlem og Marianne Øverland er varamedlem til styret fra Lund kommune.

Faste medlemmer i representantskapet er Olav Hafstad (leder), Pål Ravndal, Hogne Skjærpe og Jostein Omdal. Varamedlemmer er Sigbjørn Andreas Hofsmo, Kenneth Gjesdal, Jorunn S. Sandsmark og Marit Liland Øverland.

Den vesentligste del av virksomheten ligger i morselskapet Dalane Energi IKS. Eierne av et IKS har ubegrenset ansvar for selskapets lån. (Lund kommune hadde i 2013 et garanti-ansvar på i overkant av 53 mill. kr). For å begrense eierens risiko ved større kraftutbygging ble Dalane Kraft AS danne som et aksjeselskap og dette selskapet er eier og deleier i flere andre kraftselskap.

Haukland kraftverk som ligger på Moi, eies 100 % av Dalane Energi. Stasjonen ble satt i drift i 1950 og er blitt erstattet av en ny stasjon på 5 MW i 2013. Dette er gledelig og vil forhåpentligvis kunne gi Moi sentrum en mer stabil strømforsyning ved linjefeil og andre typer strømbrudd fra overføringslinjer. Lund kommune mottar ca. 150.000 kr årlig i konsesjonskraft for dette anlegget.

Soneinndelingen ble avskaffet for noen år tilbake, men det er egen avdeling på Moi med rundt 8 ansatte som er bosatt i Lund. Disse har imidlertid sin arbeidsplass rundt i hele Da-

lane-området.

Det ble i 2012 utarbeidet en vurdering av selskapets totale verdier hvor disse ble anslått til i underkant av 900 mill. kr. Fratrullet selskapets gjeld anslås nettoverdien til ca. 530 mill. kr.

Resultatet for 2014 ble som oversikten viser, ca. 22 mill. kr, 16 mill lavere enn i 2013. Nedgangen i resultat fra 2013 til 2014 skyldes to vesentlige faktorer: Generelt høyere inntektsramme for nettet i 2013 og pensjonsavsetning ført mot egenkapital i 2012, tilbakeført over inntektsrammen i 2013.

Avkastningen på kommunens verdier i selskapet har de siste årene vært lavere enn alternativ plassering i bank som er målet. Utbytte fra Dalane Energi har tidligere år vist synkende tendens og har vært uforutsigbart. Dette har medført at selskapet nå skal utbetale utbytte etter en fem-årig utbytteplan som vil gi en mer forutsigbar utbyttelnivå. Det forventede utbytte fra selskapet ble omtrent som budsjettet for 2014.

I styrets melding til eierne som ble utarbeidet i 2012 om frtidig utvikling av selskapet, påpekes det viktigheten å avklare hva eierne vil med selskapet, og hvilke resultater de forventer framover. Dalane Energis andel av de utbyggingsprosjekter som kan bli aktuelle vil kunne kreve investeringer i størrelsesorden 1,5 milliarder kr. Styret sier at dette ikke er realistisk og heller ikke forsvarlig å eksponere seg så sterkt i nye utbyggingsprosjekt.

Rådmannens vurdering:

Hva vil Lund kommune med Dalane Energi? Er selskapet stort nok til å møte de utfordringene de står overfor i forhold til framtidige finansieringer av utbyggingsprosjekt? Er kommunen villig til å øke sitt garantiansvar?

Det er signaler om at kraftprisene i framtiden vil synke med ca. 20 % på grunn av lavere etterspørsel fra utlandet. Også Dalane Energis kraftomsetning ble vesentlig redusert i 2013, men høyere priser kompenserte til en viss grad for reduksjonen i volum. Nettleien per husstand fra Dalane Energi er årlig ca. 2.000 kr høyere enn nettleien som Lyse opererer med.

Rådmannen mener fortsatt at Dalane Energi bør selges til Lyse og at eierne (Dalane-kommunene) får øke sine eierandeler i dette selskapet tilsvarende eierfordelingen i Dalane Energi.

Videre bør det vurderes om noe av ekstraordinære inntekter i enkelte år også skal komme eierne til gode.

Dalane Energi fikk et årsresultat på 22,4 mill i 2014. 16 mill lavere enn i 2013. Lavere strømpris og økte pensjonskostnader er hovedårsakene til det.

KLP

Økonomiske nøkkeltall og mål*:

	2014	2013
Omsetning:	91 321 mill	51 992 mill.
Totalresultat:	863 mill	869 mill.
Egenkapital:	17 644 mill	15 268 mill.

Mål: Konkurransedyktige pensjonspremier over tid.

*I forbindelse med at IFRS 10 ble innarbeidet i konsernet 01.01.2014 er sammenligningstall omarbeidet. Dette medfører at enkelte linjer i regnskapet ikke er direkte sammenlignbare med årsregnskapet for 2013.

Kommunal Landspensjonskasse (KLP) er et av Norges største livsforsikringsselskap til kommuner, fylkeskommuner, helseforetak og til bedrifter både i offentlig og privat sektor med en forvaltningskapital på over 490 milliarder kr. Konsernets samlede forvaltningskapital økte med 91,6 milliarder kroner fra 2013. Økningen skyldes i hovedsak veksten

i pensjonskundernes fond som følge av ny pensjonsopptjening, tilflytting og gode resultater Selskapet er nå de eneste som tilbyr tjenstepensjon til kommunesektoren, noe som innebærer at mange av kommunene som var i andre selskaper må flytte sine tjenstepensjoner tilbake til KLP. Selskapet hadde en avkastning på kapitalen på 4,3 % i 2014, noe som er godt over den garanterte avkastningen på 3,0%. Den gode avkastningen har muliggjort at KLP kan fullføre Finanstilsynets krav til økt oppreservering for økt levealder, og i tillegg tilbakeføre overskudd til kundenes premiefond for 2014. 3,4 milliarder kr ble tilbakeført til kundenes premiefond og for Lund kommune utgjorde dette 1,58 mill. kr som er 0,8 mill. kr mindre enn året før.

Pensjonskostnadene som føres i regnskapet blir i stor grad som beregnet, men likviditetsmessig er det gunstig at premieinnbetalingen blir lavere.

Deler av kommunens pensjonsmidler som er på ca 230 mill. kr, kan kommunens selv plassere i pengemarkedet, men rådmannen mener at KLP som profesjonelle forvaltere er de som best kan sørge for størst mulig avkastning.

Uninor AS

Økonomiske nøkkeltall og mål:

	2014	2013
Omsetning:	51,083 mill.	47,411 mill.
Årsresultat:	1.200 mill.	-1,503 mill.
Egenkapital:	6,592 mill.	0,592 mill.

Mål: Tilrettelagte arbeidsplasser skal etableres også i Lund kommune

Sammen med datterselskapet ArbeidsKompetanse og Service AS (AKS) utgjør Uninor AS et konsern som tilbyr varig tilrettelagte arbeidsplasser og arbeid med bistand. Hovedkontoret er på Hovland i Egersund. Uninor har 7 avdelinger i tre kommuner. Både kommuner og enkeltpersoner/firma eier aksjer i selskapet. Eivind Handeland er styremedlem fra Lund, mens Ann Sissel Haukland er styremedlem i AKS. Ordføreren møter på selskapets generalforsamling. Uninor AS hadde ved utgangen av 2014 46 ansatte (hvorav 8 på

deltid) og 87 ansatte med varig tilrettelagt arbeid. Lund kommune kjøper 5 plasser i Uninor.

Lund kommune eier 11,9 % og har tidligere gitt et ansvarlig lån på 590.000 kr som skulle nedbetales etter 5 år. Kommunen mottok ca. 25.000 kr årlig i renter. Lånet skulle stryke selskapets likviditet. På grunn av flere års underskudd, ba selskapet i 2014 eierkommunene om at lånet ble omgjort til andeler for å slippe tilbakebetaling. Dette ble vedtatt i alle eierkommunene.

Selskapet har i flere år gått med underskudd, og egenkapitalen var mindre enn 0,6 mill ved utgangen av 2013. I 2014 klarte selskapet å oppnå et overskudd. I tillegg til å øke inntektene har selskapet klart å holde kostnadene under kontroll. Det har imidlertid ført til at nødvendige utskiftninger av maskiner og utstyr er blitt utsatt i tillegg til at vedlikeholdsbehovet er blitt holdt på et svært nøkternt nivå. Selskapet har budsjettert med et positivt resultat for 2015.

Lund utleiebolig AS

Økonomiske nøkkeltall og mål:

	2014	2013
Omsetning:	0,626 mill.	0,611 mill.
Årsresultat:	90 519 kr	71 897 kr
Egenkapital:	0,931 mill.	0,840 mill.

Mål: Til enhver tid ha tilgjengelige leiligheter til disposisjon forutsatt en sunn økonomi.

Selskapets formål er å leie ut hybler/leiligheter i Lund kommune. LUB AS har utleieenheter; i Hestespranget og i Myrbekken. Lund kommune eier 51 % og NorDan 49 % i selskapet. Styret består av 3 medlemmer hvor Lund kommune har 2. Daglig leder i Lund Utvikling er daglig leder.

Pål Ravndal og Ann Sissel Haukland er kommunens styrerepresentanter.

Et evt. overskudd skal brukes til å fremme selskapets formål. Selskapet har en sunn økonomi og en viktig funksjon med å tilby utleieboliger etter behov i utleiemarkedet.

Lister Bedriftshelsetjeneste SA

Økonomiske nøkkeltall og mål:

	2014	2013
Omsetning:	6,769 mill.	6,633 mill.
Årsresultat:	0,070 mill.	0,347 mill.
Egenkapital:	1,184 mill.	1,114 mill.

Mål: Bistå kommunen slik at sykefraværet reduseres med minst 1%.

Formålet er å drive forebyggende helsearbeid i Lund og i Egersund (for NorDan, Egersund) og Flekkefjord. Lister BHT har 140 medlemsbedrifter med ca. 6 000 ansatte. Fra 1.1.2013 slo Lund helse- og miljø AS seg sammen med Lister BHT da de ikke tilfredsstilte kravene i forhold til fagperso-

nell til å være egnen avdeling.

Lund kommune har gått inn med samme aksjekapital som har stått i selskapet tidligere. Forretningsstedet skal være Flekkefjord, men selskapet skal også være lokalisert i Lund.

Hovedformålet med å være tilsluttet bedriftshelsetjenesten er å bistå kommunen med å forbedre helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet og på den måten få ned sykefraværet. Lund kommune skal framstå som en trygg og god arbeidsplass og sykefraværet har blitt redusert merkbart de siste årene.

Wenche Orlin sitter i styret for Lund kommune.

Lund kommune vil i 2014 betale 266.500 kr i kontingent.

Magma Geopark AS

Økonomiske nøkkeltall og mål:

	2014	2013
Omsetning:	2,177 mill.	2,743 mill.
Årsresultat:	-0,355 mill.	-0,047 mill.
Egenkapital:	1,958 mill.	2,313 mill.

Mål: Øke turismen til kommunen samt få selskaps økonomi i balanse.

Magma Geopark er et geografisk bestemt området med unik geologi, som innebærer kommunene Eigersund, Bjerkreim, Sokndal, Lund og Flekkefjord.

Den unike geologien består blant annet av Europas største forekomst av bergarten anortositt, også kalt Månestein.

Den blir kalt månestein fordi bergarten også dekker det meste av overflaten på månen.

På grunn av den spesielle geologien i Magma Geopark har man et spesielt landskap og kulturarv som Geoparken ønsker å utvikle som destinasjon og et område for opplevelser. Selskapet er svært avhengig av offentlig støtte, enten via ulike prosjektmidler eller fra kommunene. Lund kommune bidrar hver år med 47.000 kr. Av omsetningen kommer 0,13 mill. kr fra salgsinntekter, resten er prosjektmidler og tilskudd.

Lund kommunes innskudd i selskapet er 350.000 kr og Bodil Heskestad er varamedlem til styret.

Selskapet har de senere år drevet med underskudd og aksjekapitalen er blitt kraftig redusert.

IRS IKS (Interkommunalt renovasjonsselskap)

Økonomiske nøkkeltall og mål:

	2014	2013
Omsetning:	43,076 mill.	40,653 mill.
Årsresultat:	0,835 mill.	0,194 mill.
Egenkapital:	9,8 mill.	8,7 mill.

Mål: Samle inn husholdningsavfall og slam på en hygienisk betryggende måte til lavest mulige kostnad.

Selskapet som ligger i Flekkefjord kommune, ble opprettet i 1980 for å ta i mot og behandle avfall fra kommunene Flekkefjord, Kvinesdal, Lund og Sirdal.

Med stort hell er det i hver kommune også opprettet miljøstasjoner (faste eller mobile) der innbyggerne kan bli kvitt restavfall rimelig.

Olav Hafstad er styreformann i selskapet og Solfrid Birkeland er styremedlem med Magnhild Eia og John Skåland er varamedlem. Vilhelm Hellen og Marit Liland Øverland sitter i representantskapet med Marianne Øverland og Tommy Eik som varamedlemmer.

Det er formannskapet som skal fremme forslag til styremedlemmer til kommunens valgmennd i IKS-selskap.

Lund kommune har lavere renovasjonsavgift enn kommuner i Rogaland og landsgjennomsnittet (ca. 300 kr).

Selskapet har gått med underskudd de senere årene, men hadde te overskudd i 2013 på ca 195.000 kr og et overskudd i 2014 på 835.020 kr.. Overskudd for 2014 er overført annen egenkapital Lund kommune har garantiansvar overfor selskapet på 5,1 mill, uforandret fra 2013.

Rogaland Revisjon IKS

Økonomiske nøkkeltall og mål:

	2014	2013
Omsetning:	19,555 mill.	19,254 mill.
Årsresultat:	-3,154 mill.	0,868 mill.
Egenkapital:	6,247 mill.	9,401 mill.

Mål: Påse at kommunen til enhver tid har en forsvarlig økonomisk internkontroll.

Selskapet som har kontorer i Stavanger, eies av 16 kommuner i Sør-Rogaland og Rogaland fylkeskommune, og er et redskap for demokratisk innsyn og kontroll. RV leverer regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, selskapskontroll, rådgiving og annen relatert tjenesteyting.

Lund kommune eier 3 % av selskapet og har skutt inn 35.600 kr i andeler. Ordføreren møter i representantskapet for Lund kommune.

I 2014 utgjorde den samlede godtgjørelse til revisor 344.000 kr mot 383.000 kr året før.

Av dette utgjorde 151.000 kr regnskapsrevisjon, en økning på 10.000 kr fra 2013. Timeprisen er 720 kr pluss moms.

Lund kommune har ikke konkurranseutsatt revisjonstjenesten. Kontrollen som selskapet yter er kvalitetsmessig svært bra og timeprisen er konkurransedyktig. Resultatet for 2014 ble et underskudd på 3,154 mill, noe som i hovedsak skyldes økning i selskapets pensjonsforpliktelser. Bortsett fra de store svingningene i pensjonsforpliktelsene anser styret de "underliggende" driftsforholdene som tilfredsstillende.

Lund Næringsutvikling AS

Økonomiske nøkkeltall og mål:

	2014	2013
Omsetning:	0,723 mill.	0,795 mill.
Årsresultat:	37 532 kr	61 739kr
Egenkapital:	0,802 mill.	0,764 mill.

Mål: Tilby grundere gode fasiliteter og medvirke aktiv til at det skapes nye arbeidsplasser.

Lund Næringshage AS ble stiftet i 2007, men ble i 2013 slått sammen med Lund Næringsforening med navnet Lund Næringsutvikling AS. Selskapets formål er å være en utvikler for, og en koordinator av en samlokalisering av kunnskapsbasert næringsvirksomhet i Lund kommune.

Lund Næringsutvikling skal også medvirke aktivt til at det skapes samarbeid og produktutvikling mellom bedrifter som er lokalisert utenfor selve næringshagen. Selskapet skal innenfor rammen av bedriftsøkonomiske prinsipper lokalt legge til rette for at høyt utdannet ungdom kan utføre sin profesjon på hjemstedet og bidra til at lokalt næringsliv får tilstrekkelig tilgang til slik kompetanse.

Ordføreren er styremedlem og rådmannen er varamedlem.

Lund kommune er en viktig bidragsyter for at næringshagen kan opprettholde sin virksomhet. Det er få kommuner av Lund's størrelse som har egen næringshage. Kommunen støtter selskapet med 250.000 kr årlig.

Styret i næringshagen arbeider aktivt for å få til en samordning med kommunen om å ansette egen næringssjef for å skape flere arbeidsplasser. Av økonomiske grunner er dette ennå ikke vært mulig å realisere.

Interkommunal Arkiv IKS

Økonomiske nøkkeltall og mål:

	2014	2013
Omsetning:	5,538 mill.	5,293 mill.
Årsresultat:	-0,138 mill.	0,256 mill.
Egenkapital:	4,113 mill.	4,251 mill.

Mål: Tilrettelegge og oppbevare kommunens arkiv på en forsvarlig måte.

Selskapet skal arbeide for at arkivmaterialet blir tatt vare på og gjort tilgjengelig for offentlig bruk, forskning og andre

administrative, juridiske og kulturelle formål.

Selskapet skal tilby depotplass til arkivmateriale, samt veilede deltakerne slik at de har tilfredsstillende oppbevaringsforhold til arkivmateriale. Selskapet har sitt kontor og arkivplass i Stavanger.

Ordføreren møter i representantskapet for Lund kommune med varaordføreren som varamedlem. Lund kommune betalte innværende år 68.000 kr i kontingent , 35.000 kr i depotleie, og 3.000 i kursavgifter, il sammen 106.000 kr.

All arkivering skjer nå elektronisk og erstatter i all hovedsak papirarkiv. Dette er besparende for alle deler av kommunens virksomhet.

Dalane Folkemuseum

Økonomiske nøkkeltall:

	2014	2013
Omsetning:	8,692 mill	8,388 mill
Årsresultat:	-0,127 mill	-0,149 mill
Egenkapital:	7,711 mill	7,838 mill

Dalane Folkemuseum er et av Rogalands 4 region-museer.

Muset er organisert som en stiftelse med et styre på 8 personer med personlige varamedlemmer. Hver av Dalane-

kommunene har en representant i styret i tillegg til Fylkeskommunen. De ansatte har 1 representant og venneforeningen har 2.

Styremedlem fra Lund kommune er Borgny Eik (nestleder) med Sonja Surdal som varamedlem.

Museet eier og forvalter bygninger/anlegg i alle Dalane-kommunene, samt i Hå. Samlet bygningsmasse er på 25 objekter. Museet har over 46 000 historiske gjenstander.

Lund kommune yter ikke økonomisk støtte til museet.

Opplæringskontoret i Dalane SA

Økonomiske nøkkeltall:

	2014	2013
Omsetning:	1,904 mill.	2,135 mill.
Årsresultat:	0,112 mill.	0,376 mill.
Egenkapital:	1,015 mill.	0,889 mill.

OiD eies og drives av bedrifter og kommuner. De har ansvar for oppfølging av lærlinger i kommuner og for mindre bedrifter.

Ved kjøp av en eller flere andeler kan små og store bedrifter uavhengig av bransje ble medlem av kontoret og dra nytte av det arbeidet som kontoret utfører. Opplæringskontoret har eget styre som velges blant medlemsbedriftene.

Evt. driftsoverskudd tilbakebetales til de medlemsbedrifter som har hatt lærlinger.

OiD skal bistå bedriftene med å rekruttere og følge opp lærlingene. Det skal gi råd og veiledning i spørsmål om skoletilbud og fagopplæring, samt å bidra til kvalitetssikre fagopplæringen i den enkelte bedrift.

OiD er en stiftelse med begrenset ansvar og Lund kommune har 1 andel a 1.000 kr. For øyeblikket har Lund ikke representant i styre.

Ved inngangen til 2014 hadde Lund kommune 9 lærlinger. Kommunens anstrengte økonomi vanskeliggjør framtidig inntak av nye lærlinger.

Hammeren Barnehage SA

Økonomiske nøkkeltall:

	2014	2013
Omsetning:	23,454 mill	20,394 mill
Årsresultat:	1,817 mill	0,589 mill
Egenkapital:	24,039 mill	0,837 mill

Hammeren Barnehage SA er et andelslag som har til formål å drive barnehage. Foretaket kommer inn under stiftelsesloven og samvirkeloven.

Lund kommune har 60 andeler, har skutt inn 120.000 kr og

eier 50% i selskapet. I følge samvirkeloven har hvert medlem en stemme, noe som fører til at selv om Lund kommune er den desidert største eier, så er innflytelsen omtrent lik null. Kommunen har bare en stemme blant 40 medlemmer.

Arbeidsgiveransvaret for de ansatte ble fra 1.1.2013 overført fra kommunen til barnehagen. Kommunen besluttet å overføre de kommunale barnehagene til privat aktører. Hammeren barnehage innga i 2014 tilbud på overtakelse av Heskestad og Hovsheraad barnehage. Grunnet endret økonomisk situasjon i Lund kommune gjorde formannskapet høsten 2014 vedtak om å stoppe denne prosessen. Økonomien i barnehagen var utfordrende i 2012, men barnehagen har oppnådd overskudd både i 2013 og 2014.

Dalane barnevern

Økonomiske nøkkeltall:

	2014	2013
Budsjett for Lund kommune	6,3 mill.	4,7 mill.
Forbruk for Lund kommune	8,5 mill.	6,3 mill.

Regionalt barnevernssamarbeid i Dalane ble etablert i 2012 for å styrke kvaliteten på det barnefaglige arbeidet gjennom et mer robust fagmiljø og sikre habilitet og rettsikkerhet for de barna og foreldre barnevernet kommer i kontakt med.

Med i samarbeidet er Lund, Sokndal og Eigersund. Ordningen har så langt fungert etter sin hensikt.

Netto driftsutgifter pr innbygger til barnevern var i 214 kr 2.569. Gjennomsnittet for kommunene i Rogaland var 1.713 kroner og for lnadet utenom Oslo 1.748 kroner.

Det er en tendens i hele Norge at utgiftene til barnevernet er sterkt økende.

NorDan-hallen SA

Økonomiske nøkkeltall:

	2014	2013
Omsetning:	0,813 mill.	0,819 mill.
Årsresultat:	0,040 mill.	-0,105 mill.
Egenkapital:	2,069 mill.	2,069 mill.

NorDan-hallen ble stiftet i 1988 og av 7 410 andeler (a 100 kr) har Lund kommune 5 200. I styret er Inger Rasmussen valgt fra Lund kommune med Siw Karin Utheim som vara-medlem. Karsten Moi, Jan Kåre Kjellesvik, Nils Heskestad,

Lisa Varhaug og Natalie Eik er valgt inn i representant-skapet. Anlegget begynner er ca. 25 år gammelt og det er behov for større vedlikehold. En full oppgradering er be- regnet til minst 3 mill. kr, noe som styret ikke ser mulig uten betydelig spleiselag og tippemidler. Deler av bygget er nå tilknyttet Lundbadet. Det har i 2014 blitt utført utbed- ringer i bygget, som bytting av samtlige dusjer, og bytting av flere lamper i hallen. Lund kommune leier hallen til gym-timer og andre aktiviteter og betaler i 2014 447.000 kr mot 389.000 kr året før. For 2015 er det budsjettert med

Rogaland Kontrollutvalgsekretariat

Økonomiske nøkkeltall:

	2014	2013
Omsetning:	3,053 mill.	2,943 mill.
Årsresultat:	0,284 mill.	0,253 mill.
Egenkapital:	1,521 mill.	1,375 mill.

Rogaland Kontrollutvalgsekretariat er et interkommunalt samarbeid i koml. § 27. Sekretariatets oppgave er å være kommunenes kontrollutvalg sin administrasjon. I tillegg forholder sekretariatet seg til revisjonen i kommunene.

Det er kommunene Stavanger, Sandnes, Sola, Randaberg, Rennesøy og Strand som eier samarbeidet. Lund kommune er en av 16 kommuner som er med i samarbeidet og for det betalte kommunen i 2014 en kontingent på 70.000 ekskl. moms. Det er eierne som har representanter i styre.

Sekretariatet fungerer på en svært tilfredsstillende måte og det er for tiden ikke ressurser verken faglig eller økonomisk i egen kommune å løse denne oppgaven.

Dalane Friluftsråd

Økonomiske nøkkeltall*:

	2013	2012
Omsetning:	3,374 mill.	2,844 mill.
Årsresultat:	-0,07 mill.	0,345 mill.
Egenkapital:	2,913 mill.	2,945 mill.

*Regnskapstall for 2014 er ikke mottatt. Dalane Friluftsråd er et interkommunalt samarbeidsorgan mellom alle Dalane-kommunene. Friluftsrådets virksomhet finan- sieres gjennom kontingent fra medlemskommunene,

administrasjonstilskudd fra Friluftsrådenes Landsforbund og Rogaland fylkeskommune. I tillegg søker friluftsrådet prosjektmidler fra ulike tilskudds ordninger.

Kontingenten for Lund kommune i 2014 utgjør 11,60 kr per innbygger (37.400 kr). Det er ikke utbetalt andre pro- sjektmidler så langt i året. DF har vært sterkt involvert i forbindelse med restaureringsarbeidet i Bringe- dal.Bringedalshytta ble "reåpnet" i september 2014. Fra Lund sitter Magne Leirflått i styre med Emilie Gjesdal som vara. Rådet har ansatt en daglig leder og en prosjektleder og har kontor i landbrukssenteret på Helleland.

Vinterlandbruksskolen

Økonomiske nøkkeltall:

	2013	2012
Omsetning:	3,479 mill.	1,699 mill.
Årsresultat:	0,172 mill.	41.172 kroner
Egenkapital:	3,235 mill.	1,099 mill.

Stiftelsen Vinterlandbruksskolen på Jæren fører vidare eit interkommunalt samarbeid om landbruksopplæring som starta i 1911. 12 kommunar står nå bak skulen og kommu- nestyret i kvar kommune oppnemnar kvar sitt medlem til styret. Dei tolv kommunane er Bjerkreim, Eigersund, Gjes- dal, Hå, Klepp, Lund, Sandnes, Sirdal, Sola, Sokndal, Sta- vanger og Time.

Skulen er godkjend etter lov om private skular med rett til

statstilskot, og tilbyr for tida agronomutdanning på grunn- lag av godkjend læreplan i felles programfag Vg3 landbruk, under utdanningsprogram for naturbruk. Formålet til sku- len er å gje ei god tilpassa opplæring til vaksne som ønskjer slik utdanning. Skulen har 60 godkjende elevplassar.

Skulen er lokalisert i leigde lokaler i landbruksparken på Særheim i Klepp kommune. Her er skulen i eit aktivt og inspirerende fagmiljø. Skulen har og eit nært samarbeid med Høgskulen for landbruk og bygdenæringar.

Lund kommune betalte i 2014 ein kontingent på ca. 17.000 kr til skulen.

Region Stavanger BA

Økonomiske nøkkeltall:

	2014	2013
Omsetning:	17,131 mill	17,131 mill
Årsresultat:	-0,818 mill	-0,497 mill
Egenkapital:	2,623 mill	1,811 mill

Region Stavanger er et destinasjonsselskap for Stavanger, Sandnes og Jæren med totalt 8 kommuner. I tillegg er det omkring 200 bedriftsmedlemmer. I 2013 fikk Lund kommune tilbud om å bli medlem mot en medlemskontingent på

125.000 kr som ble dekket av næringsfondet. Årsavgiften er på ca. 35.000 kr. Selskapet er finansiert med 1/3 fra kommuner, 1/3 fra næring og resten fra prosjektfinansiering.

Selskapet skal drive med markedsføring for bedrifter, organisasjoner og kommuner som har interesser knyttet til reiselivsnæringen i Stavanger og omegn. I omegn må Lund regnes med.

Lund kommune har ingen representanter i styret.